

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Olomouc

Inspekční zpráva

Základní umělecká škola „Žerotín,, Olomouc

Kavaleristů 6, 772 00 Olomouc

Identifikátor: 600 004 201

Termín konání orientační inspekce: 13. - 16. únor 2001

Čj.	155-28/01-11121
Signatura	om2ku201

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola „Žerotín“, je zařazena do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení rozhodnutím MŠMT čj. 11 712/99-21 jako příspěvková organizace. Od 1. ledna 1993 je právním subjektem. Od ledna 1996 škola sídlí v rekonstruované budově.

Jejími součástmi jsou odloučená pracoviště Bohuňovice, Dolany, ZŠ Doloplazy, ZŠ Charváty, Štěpánov, ZŠ Velká Bystřice a ZŠ Velký Újezd. Na pracovišti Tršice, které je součástí výše uvedeného rozhodnutí, není výuka prováděna.

OBOROVÁ STRUKTURA ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

V souladu s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 11 712/99-21 škola poskytuje základy vzdělávání v hudebním, tanečním a literárně-dramatickém oboru. Ke dni inspekce navštěvuje výuku těchto oborů 1 286 žáků. Do přípravného studia je zapsáno 83 žáků, do 1.-7. ročníku I. stupně 894 žáků (z tohoto počtu 7 žáků navštěvuje rozšířené studium), II. stupeň navštěvuje 299 žáků (včetně 3 žáků ve studiu pro dospělé). Počty žáků v jednotlivých oborech: v hudebním - 1 152, tanečním - 35, literárně dramatickém 99.

V hudebním oboru byla výuka na II. stupni rozšířena o techniku zvukového záznamu.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hudební obor

Hodnocení průběhu a kvality vzdělávání v hudebním oboru vychází z poznatků získaných při hospitacích v individuální výuce hry na klavír, housle, dechové nástroje dřevěné a žesťové, výuce pěvecké výchovy a zpěvu, dále v kolektivní výuce souborové a orchestrální hry, komorního zpěvu a hudebně teoretických předmětů.

Výuka v tomto oboru probíhala podle standardních učebních plánů pro ZUŠ s výjimkou výuky hry na elektronické klávesové nástroje:

- Tři žáci v kmenové škole a jeden žák v pobočce Charváty jsou vedeni v 5. ročníku základního studia. Dochází tak k porušení § 39 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol ve znění pozdějších předpisů.

Týdenní časová dotace a předmětová skladba odpovídají platným učebním dokumentům.

Materiálně-technické podmínky pro individuální i kolektivní výuku jsou v kmenové škole velmi dobré. Většina učeben je prostorných, z hlediska zvukové prostupnosti dobře zajištěných. Nástrojové vybavení učeben je vyhovující, pianina a klavíry jsou v dobrém technickém stavu.

Podmínky v odloučených pracovištích ZŠ Charváty, Doloplazy a Velký Újezd jsou pro nástrojovou výuku vyhovující avšak málo podnětné. Učební prostory vyhovují svou velikostí, nikoliv však materiálním vybavením. Technický stav hudebních nástrojů je rozdílný. V pobočce Charváty je v současné době pianino v nevyhovujícím stavu. Podmínky detašované třídy v Bohuňovicích nejsou optimální z hlediska estetiky prostředí a celkového vybavení. Na samostatném pracovišti Štěpánov jsou podmínky pro výuku velmi dobré. Škola disponuje vlastním koncertním sálem. Od předchozí inspekce se zlepšila estetika prostředí.

Hra na klavír

Výuku tomuto předmětu zajišťuje celkem 26 učitelů, z nichž pouze dva nesplňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené příslušnou právní normou. Deset učitelů má specializaci pro jiné nástroje (harfa, hoboj, zpěv, housle) nebo předměty (hudební a výtvarná výchova).

Hospitace se uskutečnily ve vybraných třídách I. stupně základního studia v pobočkách Štěpánov, Charváty, Doloplazy a v kmenové škole u sedmi učitelů (tři učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí, dva učitelé se specializací pro jiný předmět - hudební a výtvarná výchova a dva učitelé bez odborné a pedagogické způsobilosti). Z důvodu změny rozvrhu hodin na pracovišti Velký Újezd nebyla plánovaná hospitace uskutečněna.

Obsah základního učiva zpracovaného v individuálních studijních plánech žáků odpovídal učebním osnovám. Složky rozvíjející hudební představivost a hra z listu nebyly plánovány. Vyučování je organizováno dle požadavků učebních osnov, žákům nižších ročníků jsou poskytovány dělené lekce dvakrát v týdnu. Struktura sledovaných hodin byla klasická. Na technická cvičení a etudy navazoval přednes. Formy a metody práce včetně výběru hudebního materiálu se učitelé snažili přizpůsobit individuálním schopnostem žáků se zřetelem na jejich technický a muzikální rozvoj. Vytváření správných elementárních návyků, úhozové kultuře, rozvíjení prstové techniky a především sluchové sebekontroly byla věnována rozdílná pozornost. Někteří učitelé sledovali nejzákladnější úroveň interpretace notového zápisu pouhým přehráváním látky. Efektivnějších výsledků výuky bylo dosaženo při uplatňování názornosti výuky a dostatečném vysvětlení a procvičení technicky obtížných částí skladeb. Nedostatkem sledovaných hodin bylo nezařazení hry z listu a improvizace klavírních doprovodů. Systematickému rozvíjení těchto dovedností není věnována dostatečná pozornost.

Hra na housle

Hospitace proběhly výhradně v kmenové škole. Byla navštívena výuka na I. i II. stupni základního studia, lekce rozšířené výuky (v 5. ročníku I. stupně) a výuka souborové hry houslí.

Houslové hře zde vyučuje pět učitelů s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Jedná se o odborně vzdělané pedagogy s dostatečnými zkušenostmi z učitelské, případně umělecké praxe. Tyto jejich kvality se naplnily ve vyučovacím procesu a pozitivně ovlivnily jeho úroveň. Z průběhu výuky bylo patrné, že učitelé vycházejí z podrobné znalosti schopností a předpokladů žáků, mají představu o směru a cílech jejich rozvoje, a důsledně jej realizují. Pedagogický proces je tak možno nazvat promyšleným, koncepčním. S touto charakteristikou koresponduje i výběr studijní literatury umožňující postupně naplňovat výukové cíle. Dlužno podotknout, že vše probíhá v rámci (a v některých případech i nad rámec) učebních osnov.

Výuka v nižších ročnících I. stupně spočívala v upevňování a rozvíjení elementárních dovedností a návyků. Vedle postoje byla sledována správná funkce obou rukou, jejich pružnost a pohyblivost a celková uvolněnost. Spolu s těmito základními motorickými dovednostmi byly rozvíjeny intonační a rytmické schopnosti. Rozšířená výuka se týkala mimořádně nadaného žáka 5. ročníku. Prokázané schopnosti signalizují možnost jeho dalšího odborného studia. Pedagogické vedení je zcela v intencích talentu žáka a jeho směřování. Způsob, jakým učitel rozvíjí souběžně technickou i výrazovou stránku žakovy hry, usiluje o její lehkost a uvolněnost, kultivovaný tón spolu s důrazem na preciznost intonační a rytmickou, zaslouží absolutorium. Oba žáci 4. ročníku II. stupně v letošním roce absolvují, hlavní pozornost byla v jejich výuce věnována skladbám připravovaným pro absolventský koncert. Zatímco k interpretaci Kreutzerova Koncertu D dur dospěla žákyně pod dlouholetým vedením své učitelky a jejich spolupráce tedy vycházela z názorové shody na realizaci technických detailů i celkového

vyznění díla, v případě interpretace Bachova houslového koncertu se vyskytly některé rezervy technického charakteru padající na vrub dřívějšího žákova pedagogického vedení. Současný učitel má, přes velkou snahu, jen omezenou možnost nápravy.

Houslový soubor žáků 3. ročníku plní funkci „přípravky“, ke komorní a orchestrální hře. Na přístupném materiálu (lidových písních v trojhlasé úpravě učitele) si žáci osvojují pravidla souhry i umělecké kolektivní kázně a učí se reagovat na dirigentovo gesto. Způsob přípravy, organizace, výběru materiálu i volby pedagogických metod je možno považovat za optimální.

Postupy užití učiteli při výuce lze označit vzhledem k jejím cílům za efektivní, z hlediska možností žáků akceptovatelné. Z metod sloužících k procvičování, upevňování, motivaci i názorné demonstraci bylo užito slovního komentáře, klavírního doprovodu (v unisonu či harmonii) i ukázek houslové hry učitelů. Hodnocení bylo mírné, pozitivní, jeho cílem bylo povzbudit žáky a stimulovat jejich zájem o výuku.

Hra na dechové nástroje dřevěné a žesťové

Hospitace ve výuce nástrojů dechových dřevěných a žesťových proběhly v kmenové škole a v pobočkách. Písemně zpracované plány pro žáky v jednotlivých ročnících byly v souladu s učebními osnovami platnými pro výuku dechových nástrojů v ZUŠ. Provedené korekce respektovaly schopnosti a možnosti velmi talentovaných žáků.

Personální složení učitelů dechových nástrojů je velmi dobré. Ve škole působí několik výrazných pedagogických i uměleckých osobností. Navštívené hodiny výuky hry na dřevěné dechové nástroje v kmenové škole byly vedeny s velkou znalostí problematiky a specifiky. Výuka hry na příčnou flétnu je u začátečníků vedena s velkým důrazem na upevnění správných dechových a nátlakových návyků. Tuto problematiku řeší učitelka tematicky upraveným studijním plánem za pomoci nástroje, který umožňuje tyto návyky získat a přitom (vzhledem k věku) příliš nezátěžovat pohyblivost rukou a prstů. Tento postup není příliš obvyklý ani rozšířený a klade na pedagoga zvýšené nároky. Další navštívená výuka byla vedena se zaměřením na swingové frázování a rytmizování. Také tento způsob výuky vyžaduje podrobnou znalost stylu a dostatek literatury k jeho procvičování. V této konfrontaci lze kladně hodnotit ještě výuku v pobočce v Bohuňovicích. Výuka vedená učitelem bez odborné a pedagogické způsobilosti v pobočce v Charvátcech je ve vztahu k nárokům kladeným na žáky kmenové školy nevyhovující. Elementární dovednosti žáků nejsou dostatečně rozvíjeny.

Výuka nástrojů žesťových byla hospitována také v pobočkách. Výuka v kmenové škole je vedena se znalostí specifik a výukové postupy uplatňované učitelem vedly ke zvládnutí technických a výrazových prostředků nástroje. Jako přípravný nástroj pro hru na pozoun byl u jednoho žáka zvolen altový nástroj. Také v tomto případě se jedná o netradiční náročnou cestu. Kontrastně a výrazně negativně se jevila výuka na pobočce, kde učitel během hospitace neprokázal znalosti metodiky vyučovaného nástroje a nácvik vázané hry vedl neodborně.

Komorní a souborová hra je vedena zkušenými učiteli a dává možnost uplatnění každému žákovi v souladu s učebními plány. Škola nabízí možnost souborové hry v žánrově různých souborech. Téměř všichni žáci velkého dechového orchestru hrají ještě ve swingovém, nebo v žesťovém orchestru. Jsou tak seznamováni s různými interpretačními styly a mají možnost takto uplatnit již získané dovednosti.

V průběhu inspekce bylo zaznamenáno průběžné hodnocení žáků, v individuální výuce se učitelé zaměřili na pozitivní hodnocení již zvládnutých skladeb. Hodnocení práce v souborové nebo orchestrální hře bylo učiteli vedeno jako práce s chybou. Za pomoci celé nástrojové skupiny byla chyba označena, kolektivně navrženo řešení a chyba odstraněna. Ve všech souborech se pozitivně projevovalo citlivé vedení zkušených učitelů, kteří žáky motivovali vlastní hrou nebo dokonalým vysvětlením celé skladby či skladebného období.

V individuální výuce učitelé motivovali žáky poukazem na již zvládnutou látku, možností začlenění do již renomovaného souboru případně vlastním uměleckým příkladem. Úkoly zadávané v hospitovaných hodinách navazovaly na již probranou látku a žáci byli upozorňováni na obtížná místa při domácí přípravě.

Vzájemná spolupráce mezi učiteli a žáky byla ve sledovaných hodinách založena na vzájemné důvěře a respektu. Starší žáci, případně žáci druhého stupně základního studia byli vedeni k hodnocení vlastního výkonu a vyjadřovali své názory na studované skladby. Tento názorový prostor byl poskytován žákům před veřejným či soutěžním vystoupením. V souborové hře měli žáci možnost ovlivnit tempo skladby případně i dynamické odstínění jednotlivých pasáží. Učitelé - dirigenti dokázali přirozenou autoritou zvládnout i kolektiv dospívajících, temperamentních studentů.

Pěvecká výchova a zpěv

Výuku zpěvu zajišťuje 5 kvalifikovaných učitelek, z nichž jedna má specializaci pro jiný předmět - hudební nauku.

Hospitace se uskutečnily ve třech hodinách sólového a komorního zpěvu v kmenové škole u věkově starších začátečníků zařazených do II. stupně. Výuku zajišťovaly dvě učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí a začínající učitelka s odbornou způsobilostí pro předmět hudební nauka.

Individuální studijní plány byly zpracovány v souladu s konkrétním studijním zaměřením a s přihlédnutím k hlasové, technické i hudební vyspělosti žáka. Uplatňované metody vycházely z rozdílného pěveckého pojetí, odpovídaly však obecným zásadám správného používání hlasu. Pěvecké vedení bylo vhodně přizpůsobeno individuálním potřebám žáků, jejich hlasovým dispozicím a zdravotnímu stavu (také v této škole se učitelé ve spolupráci s foniatry úspěšně věnují hlasové rehabilitaci). Vhodně volená technická cvičení i písňový repertoár směřovaly k upevnění základních pěveckých návyků, k rozvíjení hlasové techniky a celkově kultivovanému hlasovému projevu žáků. Názorné pěvecké ukázky učitelek a klavírní doprovod výrazně podpořily efektivitu výuky.

Systematické výuce komorního zpěvu je od předchozí inspekce věnována výraznější pozornost (pro tento předmět mají učitelky ve svém úvazku vyhrazeny dvě vyučovací hodiny). Lekce, které se pro nemoc zúčastnily pouze dvě žákyně, byla zaměřena na procvičování jednotlivých hlasů studovaného komorního repertoáru. Formy a metody práce byly přizpůsobeny začátečníkům bez předběžné hlasové i hudební průpravy.

Přípravná hudební výchova, hudební nauka, nauka o hudbě

Hudebně teoretickým předmětům (PHV, hudební nauce, nauce o hudbě) vyučuje 13 učitelů, z nichž pouze jeden nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Výuka PHV byla sledována v kmenové škole. Vedla ji učitelka s dostatečnými odbornými dispozicemi, ale i bohatými pedagogickými zkušenostmi. Její vyučovací metody byly úsporné, zároveň však neobyčejně efektivní. Říkadla, lidové a umělé písně posloužily jako materiál k pěveckým, rytmickým, pohybovým, ale také instrumentálním činnostem. Z materiálu byly rovněž vyvozovány elementární hudební pojmy. Hodina byla živá, pestrý kaleidoskop promyšleně prostrádaných aktivit udržel žáky v pozornosti a svrchovaně naplnil cíl výuky. Velmi dobrý klavírní doprovod učitelky ještě umocnil dojem z mimořádně zdařilé hodiny.

Hospitace v pobočkách Štěpánov, Bohuňovice a Doloplazy se uskutečnily ve skupinách smíšených ročníků (1.- 3. ročník nebo 1. – 4. ročník). Vzhledem k vysoké nemocnosti žáků výuka probíhala na většině pracovišť ve velmi nízkém počtu (2 a 5 žáků). Učitelé se snažili

přizpůsobit výuku těmto podmínkám a většinu vyučovacího času věnovali opakování učiva. Teorie převládala nad praktickými hudebními činnostmi, z nichž byly zastoupeny částečně pěvecké a intonační. V hodinách nebyly použity žádné pomůcky podporující aktivizaci žáků, přestože jsou učebny vybaveny magnetickými tabulkami a základními nástroji Orffova instrumentáře. Velmi dobrou úroveň základních hudebních znalostí prokázali žáci v pobočce Doloplazy. Dlouholeté pedagogické zkušenosti učitelky se pozitivně projevíly v promyšlené a účelné organizaci práce a v použitých učebních metodách. Výuka byla vedena názorně, teoretická poučení žáci ověřovali na nástroji.

V kmenové ZUŠ proběhly hospitace ve 2. a 5. ročníku hudební nauky. Lekce ve 2. ročníku měla standardní náplň. Obsahem byla sluchová intonační a rytmická cvičení spojená s notovým zápisem, byly opakovány teoretické pojmy. Hodinu doplnil poslech hudební skladby uvozený nácivkem písně v díle hudebně zpracované. Hodina byla dobře promyšlena, bylo využito aktivizačních prvků i učebních pomůcek. Celkově přesvědčivějšímu vyznění snad scházela větší angažovanost a „nasazení“, vyučující, které by mohly být impulsem k probuzení a většímu využití dětských kreativních schopností. (Negativně působilo také umístění pianina u kterého učitelka seděla obrácená zády k žákům). I s těmito výhradami lze hovořit o dosaženém cíli hodiny. Výuka v 5. ročníku byla monotematicky zaměřena na operní hudbu Verdiho, Mozarta, Bizeta. Pečlivě vybrané ukázky z videonahrávek doplněné zasvěceným a zajímavým komentářem vyučující přiblížily dětem operní tvorbu i pěvecké umění představitelů hlavních rolí.

Nauka o hudbě určena žákům II. stupně byla převážně zaměřena na teoretickou část hudebních forem a poslech. V metodě práce nebyly vytvořeny dostatečné podmínky pro aktivní přístup žáků a využity vhodné pomůcky. Další složky např. tvořivé činnosti, intonační a rytmický výcvik a sluchová analýza nebyly zastoupeny.

Hodnocení kvality vzdělávání v hudebním oboru

Plánování a příprava výuky je celkově velmi dobrá. Personální zabezpečení oboru je na velmi dobré úrovni. Materiální vybavení je rozdílné - v kmenové škole velmi dobré, v pobočkách pouze průměrné. V organizaci, formách a metodách práce převažují pozitiva, přestože v pobočkách byly v pěti případech zjištěny závažné nedostatky. V oblasti motivace a komunikace převažují pozitivní zjištění. Kvalita vzdělávání má v hudebním oboru, i přes uvedené výhrady, velmi dobrou úroveň.

Taneční obor

Hodnocení kvality vzdělávání vychází z uskutečněných hospitací v předmětech přípravná taneční výchova, taneční průprava, současný tanec a taneční praxe ve všech vyučovaných skupinách.

Kontrolou zápisů v třídních knihách a přímým pozorováním v hospitovaných hodinách bylo zjištěno důsledné naplňování učebních dokumentů. Časová dotace daná učebními plány je plněna, probírané učivo příslušného ročníku bylo v souladu s platnými učebními osnovami. Výukové cíle v jednotlivých hodinách byly stanoveny vhodně a přiměřeně, vyučující je přizpůsobovala aktuálnímu stavu třídy (vysoká nemocnost).

Výuka je zajištěna plně kvalifikovanou učitelkou s odbornou i pedagogickou způsobilostí pro výuku tanečních předmětů s dlouholetou pedagogickou praxí a vynikajícími výsledky v oboru (přední umístění v ústředních kolech tanečních soutěží ZUŠ).

Prostorové podmínky pro výuku jsou velmi dobré. Vybavení tanečního sálu je na vysoké

profesionální úrovni. Pro výuku mladších žáků (kterých je v současnosti převaha) není vybavení učebny nejvhodnější. Masivnost tyčí (madel) a jejich umístění na zrcadlovou stěnu zamezuje žákům zpětnou kontrolu. Žáci tanečního oboru nemají vlastní sociální zařízení, využívají vzdálené sociální zařízení společné pro všechny žáky školy (ve cvičebním úboru prochází mezi ostatními žáky i návštěvníky školy). Šatna žáků slouží současně jako učebna hudebního oboru, učitelka nemá k dispozici kabinet a potřebné skladové prostory. Kostýmová základna se postupně dovybavuje. Učební prostředí je celkově podnětné a estetické.

Organizace výuky je plně v souladu s potřebami oboru. Ročníky jsou sestavovány s přihlédnutím k věkové hranici i tělesným dispozicím jednotlivých žáků. Žáci jsou přijímáni na základě talentové zkoušky. Příkladné je zajištění korepetice v plném rozsahu v souladu s učebními plány.

Struktura hodin odpovídala věku i výukovým cílům předmětů. Stavba hodin byla velmi dobrá, v nižších ročnících převládala hravá forma výuky, docházelo k pravidelnému střídání činností, závěr hodin byl věnován relaxaci a opakování probraného učiva. Pohybové činnosti a úkoly byly v hodinách zadávány vždy celé skupině, vyučující sledovala a opravovala pohyb jednotlivých žáků. Sama se aktivně zapojovala do vyučovacího procesu (zejména u mladších žáků) a svým pohybovým projevem podněcovala správné pochopení a provedení zadávaných úkolů. K dosažení maximální tělesné citlivosti používala vhodné motivace, jimiž povzbuzovala pohybovou představivost a paměť žáků. Pohybové činnosti byly doplněny nezbytným teoretickým objasňováním zákonitostí pohybu. Odborná terminologie byla využívána ve všech sledovaných předmětech. Pro zkvalitňování rytmické stránky pohybu a taneční techniky bylo ve všech ročnících využíváno tanečních etud a rozmanitých rytmických cvičení na odpovídající technické úrovni za výrazného přispění a příkladné spolupráce hudebního pedagoga. V rámci taneční praxe byla často využívána taneční improvizace a práce s cvičebním náčiním (obruče, švihadla). Žákům byl dán dostatečný prostor pro tvůrčí představivost a taneční fantazii.

Často užívaná pochvala byla motivující pro všechny věkové kategorie. Žáci byli vedeni ke vzájemnému hodnocení a sebehodnocení (tento úkon částečně znemožňovalo nevhodné umístění tyčí před zrcadla). Vyučující byla důsledná v odstraňování nedostatků. Ve všech ročnících je zaveden jednotný cvičební úbor, který umožňuje detailnější kontrolu ze strany učitelky. Estetický vzhled žáků umocňuje vhodná úprava hlavy. Přirozená autorita pedagoga, vynikající spolupráce korepetitora, respektování individualit a vzájemná vstřícnost pozitivně ovlivnily příjemnou atmosféru ve sledovaných hodinách.

Vzhledem ke krátkodobé činnosti tanečního oboru (druhým rokem) se žáci doposud nezúčastnili tanečních soutěží. V rámci tanečních vystoupení se rozvinula velmi dobrá a perspektivní spolupráce s tanečním oborem Základní umělecké školy v Novém Jičíně (společné pořádání tanečních koncertů).

Hodnocení kvality vzdělávání v tanečním oboru

Na základě uvedených skutečností jsou plánování, příprava výuky a její personální zajištění hodnoceny jako vynikající. Materiální zabezpečení výuky a psychohygienu je i přes vymezené nedostatky na velmi dobré úrovni. Organizace, formy a metody vzdělávání, motivace a hodnocení, interakce i komunikace ČŠI hodnotí jako vynikající.

Celkově má kvalita vzdělávání v tanečním oboru vynikající úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávání v hudebním a tanečním oboru

Kvalita vzdělávání má v ZUŠ „Žerotín“, celkově velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel školy působí ve své funkci druhým rokem. Jeho hlavním cílem pro současné období, prezentovaným při konkurzním řízení, je konsolidace poměrů na pracovišti a otevření prostoru pro tvůrčí uplatnění všech pracovníků. Dlouhodobé strategické záměry zatím nebyly písemně deklarovány. Výchovně vzdělávací práce školy a její celková činnost je obsahem krátkodobých plánů: „Koncepte ZUŠ Žerotín 2000-2001,“ vychází z podrobné analýzy („Hodnocení koncepte školy 1999-2000,“) a obsahuje konkrétní úkoly v oblastech výchovy a vzdělání, prezentace školy na veřejnosti, řízení a kontroly, propagace a spolupráce s institucemi a organizacemi. Na tvorbě konceptu se podíleli kromě členů vedení i řadoví pracovníci - přímo či prostřednictvím svých zástupců. Z konsenzu všech zúčastněných vyjádřeného schválením „Koncepte...,“ pedagogickou radou pak vyplývá reálnost splnění vytýčených úkolů.

Výuka se řídí schválenými učebními plány vydanými MŠMT pod čj. 18 418/95-25 pro hudební obor a novými učebními plány pro taneční obor vydanými MŠMT pod čj.

15 865/2000-22. Na základě hospitační činnosti, kontroly příslušných studijních a tematických plánů i pedagogické dokumentace bylo zjištěno nedodržování učebních plánů a osnov v hudebním oboru.

Způsob a systém plánování odpovídají charakteru školy. Vytváří předpoklady pro cílevědomou a systematickou práci. Plánování je funkční, celkově má velmi dobrou úroveň.

Organizování

Základními směrnicemi jsou „Vnitřní řád školy,“ vymezující práva a povinnosti pracovníků a „Školní řád,“ obsahující základní pravidla pro docházku do školy a chování žáků.

Důležitým materiálem je „Organizace školního roku 2000-2001,“. Obsahuje základní údaje (přehled vyučovacích míst, výčet vyučovaných oborů a předmětů), personální strukturu vedení se stanovením okruhů působnosti včetně jmenného seznamu podřízených pracovníků. (Podrobnější určení kompetencí vedoucích pracovníků a dalších pověřených osob je uvedeno v „pracovních náplních,“). Součástí dokumentu je i organizační schéma platné od 15. 9. 2000. Z něho vyplývá členění organizace na tři úseky vedené ředitelem a jeho zástupci: Úsek ředitele (zahrnuje oddělení provozně ekonomické, oddělení vnějších vztahů, oddělení metodického poradenství), a dva úseky pedagogicko-organizační (I., II.). Toto členění se ukazuje být funkčním, vyskytují se však některé dílčí nedostatky:

- V systému organizačního uspořádání a rozdělení jednotlivých oborů a předmětů nebyla v době inspekce vedoucím pracovníkům zcela ujasněna úloha vedení a kontroly učitelů hudebně teoretických předmětů na odloučených pracovištích. Z tohoto důvodu také nebyla sledována výuka hudební nauky na těchto pracovištích (zejména u začínajícího učitele).
- Rozdělením oddělení klávesových nástrojů na kmenové škole a pobočkách mezi dva vedoucí pracovníky, dochází k neucelenému pohledu na kvalitu vzdělávání v tomto oddělení.

Na řízení školy se podílejí poradní orgány ředitele: a) pedagogická rada

b) širší grémium ředitele

c) užší grémium ředitele

d) umělecká rada

e) metodické orgány školy

Komplikovanost řídicí činnosti na tak velké a členité škole, jakou ZUŠ „Žerotín“, je, vyžaduje instalaci adekvátních poradních orgánů. Nadstandardním, v porovnání s jinými školami tohoto typu, je např. širší grémium ředitele. Vzniklo účelově jako orgán, pomocí kterého uskutečňuje ředitel školy svůj současný hlavní koncepční záměr konsolidace poměrů a vzájemných vztahů mezi vedením a ostatními pracovníky.

- Náplní činnosti předmětových oddělení v hudebním oboru je především podíl na přípravě a organizaci veřejných akcí, soutěží, postupových, přijímacích zkoušek a pod. Menší pozornost je věnována problematice vyučovacího procesu, např. v otázce sjednocení kritérií na úroveň výuky a jejího hodnocení při postupových zkouškách v kmenové škole a jejich pobočkách. V tomto směru byly při inspekčních návštěvách zjištěny dílčí disproporce.
- Vedení učitelů klávesového a pěveckého oddělení není v kmenové škole odborně zajištěno. Při kontrole bylo dále zjištěno, že škola řádně a v požadovaném rozsahu vede předepsanou pedagogickou dokumentaci. Bezproblémový chod školy pomáhá zabezpečit také pevně stanovený rozvrh hodin.

Základním článkem informačního systému jsou pedagogické rady a porady, které jsou řádně dokumentovány. Kopie zápisů jsou doručovány nepřítomným - především externistům. Další provozní informace se k pracovníkům dostanou prostřednictvím písemných sdělení či školního rozhlasu. Vzájemný styk vedení s řadovými pracovníky se děje prostřednictvím zástupců či osobně.

- Někdy však vážně informovanost mezi učiteli odloučených pracovišť a vedením školy. Výuka u dvou učitelů odloučených pracovišť probíhala podle neschváleného rozvrhu. O změnách v rozvrhu hodin nebylo vedení školy informováno.

Také žáci a jejich rodiče mají obvyklými formami a v dostatečné míře zabezpečen přístup ke všem potřebným informacím (např. sděleními na vývěskách, v žákovských knížkách, informacemi o veřejné činnosti prostřednictvím propagačních materiálů, tisku. Je dána možnost osobního kontaktu mezi rodiči a pedagogy, příp. vedením školy, atd.). Při ZUŠ pracuje Sdružení rodičů, jeho činnost je však spíše formální. Účast rodičů na plenárních schůzích je malá, častěji se rodiče s pedagogy svých dětí setkávají na besídkách a dalších veřejných akcích.

V organizování výuky i celkového chodu školy se vyskytly dílčí nedostatky - zejména s ohledem na činnost v pobočkách a detašovaných pracovištích. Tuto oblast řízení hodnotí ČŠI jako průměrnou.

Vedení a motivování pracovníků

V průběhu svého krátkého působení v ZUŠ „Žerotín“, se snaží ředitel školy prosazovat aktivní, pružnou personální politiku směřující ke zkvalitnění učitelského sboru (např. přijetím nových pracovníků, vytvořením databanky zájemců o zaměstnání, sledováním potencionálních rezerv v řadách studentů středních a vysokých škol). Pro zvyšování odborné úrovně pedagogů jsou vytvářeny příznivé podmínky: Je preferována umělecká učitelská aktivita projevující se mj. koncertní a další činností. Všestrannou podporu má další zvyšování odbornosti prostřednictvím

studia (např. 5 pedagogů absolvuje doktorandské a magisterské samostudium), účasti na seminářích, školeních a dalších vzdělávacích akcích. Někteří pedagogové zastávají významná postavení v metodických sdruženích okresu a kraje a vyvíjejí aktivitu i směrem ke své kmenové škole.

Ředitel vychází ze zásad demokratického řízení spojeného s účinnou kontrolou. Podporuje iniciativu. Vytváří platformu pro vyjádření názorů a také prostor pro inspirativní pedagogickou uměleckou činnost.

Kvalita výuky a její výsledky jsou vedením školy průběžně hodnoceny, oceněním dobré práce jsou učitelé pozitivně motivováni. Pro finanční stimulaci vypracoval ředitel kritéria hodnocení, která umožňují diferencované stanovení nadtarifních složek mzdy. Tato kritéria projednala pedagogická rada.

Vedení a motivování pracovníků odpovídá současné vývojové etapě školy, uskutečňuje se v intencích koncepčních závěrů ředitele a má velmi dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost je rozdělena mezi ředitele školy a jeho zástupce a je plánovaná. (Hlavní záměry a typy plánovaných hospitací jsou zpracovány v příloze koncepce na školní rok 2000/2001). Je zaměřena na

- c) kontrolu třídní dokumentace a částečně na výchovně vzdělávací proces,
- d) návštěvu výstupů, tj. veřejných akcí, postupových zkoušek, výběrových předebrávek, soutěží.

Tato kontrolní činnost je písemně dokumentována.

- Studium dokumentace byl zjištěn nesoulad mezi plánem a jeho realizací.
- Při inspekčních hospitacích v pobočkách byla zjištěna nedostatečná úroveň kontroly.
- Z dokumentace hospitační činnosti i poznatků získaných během inspekční činnosti vyplývá, že při posuzování úrovně učebně vzdělávacího procesu se kontrolní orgány školy soustředí více na obecně pedagogické zásady, méně na jeho odbornou stránku. Důvodem je zpravidla nedostatečná odborná orientace kontrolního pracovníka v posuzovaném předmětu.

Kontrolní činnost má celkově průměrnou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Promyšlená, koncepční činnost ředitele školy vytváří příznivé podmínky pro úspěšné naplňování výchovně vzdělávacích cílů ZUŠ „Žerotín„. Řízení školy má celkově velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Škola organizuje, případně se podílí na organizování soutěží celostátního či mezinárodního charakteru.
- Významnými reprezentanty školy na veřejnosti i v soutěžích ZUŠ jsou komorní soubory a orchestry (soubor zobcových fléten, dechový orchestr, jazzové orchestry).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy dle § 38 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Výroční zpráva školy.
- Doklady a ostatní materiály o realizovaném vzdělávacím programu školy, jejím řízení, organizaci, činnosti a výsledcích.

ZÁVĚR

Kvalita vzdělávání v hudebním a tanečním oboru je hodnocena jako velmi dobrá. Uplatňované formy a metody práce vedou u většiny pedagogů k velmi dobrým výsledkům, jen ojediněle se v odbornosti výuky vyskytly nedostatky. Také ředitel vytváří svou koncepční práci příznivé podmínky pro naplnění výchovně vzdělávacích cílů školy. Podmínky pro výuku jsou velmi dobré. Materiální nedostatky byly zjištěny v pobočkách. Od předchozí inspekce se škola výrazněji prezentuje na veřejnosti, organizuje soutěže, přehlídky, semináře, z nichž některé mají mezinárodní charakter.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Antonín Bařinka	Bařinka v. r.
Členové týmu	Mgr. Libor Buchta	Buchta v. r.
	Mgr. Stanislava Juchelková	S. Juchelková v. r.
	Mgr. Naděžda Ostránská	N. Ostránská v. r.

V Olomouci dne 28. března 2001

Datum a podpis ředitele stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 5. 4. 2001

Ředitel základní umělecké školy

Podpis

Jan Štědroň

Jan Štědroň v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti základní umělecké školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel základní umělecké školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy):Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor školství, mládeže a tělovýchovy	2001-04-23	57/01
Zřizovatel:Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor školství, mládeže a tělovýchovy	2001-04-23	57/01
Rada školy: ---	---	---

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly vzneseny